

UTBÖRDING, *útbör'dning* ell. (i talspråket) *útbö'linng*, m. 2. 1) En, som är född i främmande land, provins, socken, o. s. v. — 2) (fam.) En som trängt sig in obehörigtvis. Brukas ofta såsom skällsord.

UTDANSA, v. a. o. n. 1. 1) Se *Dansa út*. — 2) (fig. fam.) Med stark fart utkastas.

UTDELA, v. a. 1. o. 2. Utlemla till flera personer hvar sin andel af något. *U. almosor åt de fattiga. U. sakramenterna.* (Fig.) *U. slag, hugg, stryk* o. s. v., gifva &c. — Mera sällan *Dela út*. — *Utdelande*, n. 4. o. *Utdelning*, f. 2.

UTDELARE, m. 5. — **ARINNA** ell. — **LER-SKA**, f. 1. En, som utdelar.

UTDIKA, v. a. 1. Genom dikens gräfvande aftömma vattnet ifrån. *U. ett kärr*. — Äfv. *Dika út*. — *Utdikande*, n. 4. o. *Utdikning*, f. 2.

UTDOFTA, v. a. 1. Utsprida doft af något. — *V. n.* Sluta att dofta. — Äfv. *Dofta út*.

UTDRAG, n. 5. 1) Utdragning. — Deraf *Utdragsoffa*, m. fl. — 2) Stycke, som utdrages ur texten af bok, skrift, o. s. v. *Göra u. ur en bok, en räkning, ett protokoll. U. af protokoll.* *I u., i kort u.* — 3) *U. på lotteri*, då en enda nummer kommer ut. *Bestämmt u.*, då man gör insats på en nummer och bestämmer, i hvilken ordning den vid dragningen utkommer.

UTDRAGA, v. a. 5. (böjes som *Draga*) 1) Genom dragning utbringa. *U. en låda*. — 2) Göra längre; utsträcka. *U. en linie. U. en handske*. — 3) (fig.) Uppskjuta, fördröja. *U. underhandlingarna*. — 4) Genom något lösningsmedel, vanligen vatten, fränkilja vissa delar ur ett föremål. *U. saften ur en rot*. — Äfv. för alla bem. *Draga út*.

UTDRAGANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom något utdrages. *U. på tiden*, fördröjande, uppskof.

UTDRAGNING, f. 2. Se *Utdragande*.

UTDRAGSMÄRKE, n. 4. Märke, som utvisar, huru långt något bör utdragas. *U. på en tub.* **UTDRAGSNUMMER**, m. pl. — *numror*. Nummer, som drages på lotteri.

UTDRAGSSOFFA, f. 1. Soffa, så gjord, att den kan dragas ut, för att begagnas i st. f. säng.

UTDRICKA, v. a. 5. (böjes som *Dricka*) Dricka alltsammans, som innehålles, t. ex. i ett glas. — Äfv. *Dricka út*.

UTDRIFVA, v. a. 5. (böjes som *Drifva*) 1) Drifva bort ifrån, ut ur. *U. fienden ur landet. U. boskap ur gårdet*. — 2) Stöta ut, slå ut. *U. en spik*. — 3) Ur kroppen aflägsna. *U. elaka vätskor.* (Fig., bibl.) *U. djeflar*. — Äfv. för alla bem. *Drifva út*. — *Utdrifvande*, n. 4. o. *Utdrifning*, f. 2

UTDRÄGT, f. 5. Utdragande på tiden. — Deraf: *Tidsutdrägt*.

UTDUNSTA, v. a. o. n. 1. Gifva ifrån sig dunster. *U. skadliga ångor. Jorden u-r*. — *V. n.* Bortgå i dunster. *Vattnet har u-t*.

UTDUNSTNING, f. 2. Droppvis flytande eller delvis fasta gasens öfvergång i gasform och den nybildade gasens inblandning i den atmosferiska luften, så snart denna kommer dermed i beröring, allt utan förhöjning i temperaturen. *Vattnets, jordens u. Kroppens u.*

UTDÖ, a. 2. (böjes som *Dö*) Alldeles dö, upphöra att vara till, att finnas. Brukas om ätter, släkter, konster, o. s. v. — Vanligen säges: *Dö*

út, utom för part. pret. o. adj. *Utdöd*, som dött ut, utslocknad. *Den ätten är u. för femtio år sedan.* (Mål.) *U-a färger*, som förlorat sin friskhet, liflighet och styrka. — *Utdöende*, n. 4.

UTDÖMA, v. a. 2. 1) Genom laga dom förklara oduglig. *U. en byggnad*, anbefalla dess nedrifvande. — 2) (fig.) Förklara oduglig, kassera; anbefalla ell. tillstyrka borttagandet af något. *U. en mening i en skrift*. — Äfv. för begge bem. *Döma út*. — *Utdömande*, n. 4.

UTE, *üte*, adv. 1) Utom något täckt ell. slutet ställe (t. ex. hus, grotta, gård, o. s. v.). *U. på gården. Han är inne på gården, men de äro u.* — 2) Betecknar äfv. något yttre, i förhållande till något inre. *Han är ej inne i sängkammaren, utan u. i förmaket*. — 3) Utmärker äfven ett längre afstånd på en stor yta, i en rymd. *U. på hafvet. U. på landet. U. i fria luften*. — 4) Se *Utomhus. Spisa u.* — 5) Utrikes. *Han är u. i Tyskland*. — 6) Utgången, utkommen. *Han är u. i staden. Tjufvarne äro u.* — 7) Förbi, slut. *Tiden är u. När anständstiden är u. Allt hopp är u. Del är u. med honom*, han är förlorad, ruinerad. — 8) (fam.) Utsatt. *Jag har varit u. för honom. Vara illa u.*, illa daran.

UTEBLIFVA, v. n. 5. (böjes som *Blifva*) 1) (om person) Försumma inställelse, blifva borta, ej infinna sig, ej låta afhöra sig. *U. i rättelgång. Han har u-vit med sin förklaring*. — 2) (om sak) Ej komma (såsom blifvit befaldt, begärdt, eller såsom man förväntat), vara eller förblifva borta, felas. *Febern har u-vit. Hjelpen u-blef länge, dröjde länge. Straffet u-ver aldrig*, kommer alltid, förr eller sednare. — *U-n-de*, part. pres. o. *U-ven*, part. pret. Som uteblifvit, uteblifvit. *En u. part.* Brukas äfv. substantivt, t. ex.: *Döma en u-ven*. — *Uteblifvande*, n. 4.

UTEFTER, utäfft'r, prep. Längs med. *Segla u. kusten. Följa stranden, bergen u. Hela stranden u. Två linier, som löpa u. hvarandra*.

UTEGLÖMMA, v. a. 2. Af glömska utlemna. *Ett af vilkoren är u-mdt i kontraktet*.

UTEHÅLLA, v. a. 5. (böjes som *Hålla*) Hindra att komma in, (fig.) att innästla sig, att vinna insteg. *U. missbruk*.

UTEMEMNA, v. a. 1. Ej upptaga, ej införa, ej nämna (i bok, skrift, o. s. v.); med afsigt förbigå. *U. ett ord, en mening. I öfversättningen är mycket u-dt*. — *Syn.* Utesluta, Förbigå, Bortlemna, Bortkasta. — *Utelemnande*, n. 4.

UTELIGGARE, c. 5. Husvill usling, som ligger ute om nätterna, hvar han kan.

UTELYKTA, v. a. 1. o. 2. 1) Se *Utestänga*. — 2) Se *Utelemna*. — *Uteflyktande*, n. 4.

UTELÖPANDE, a. 1. Utgiften i allmänna rörelsen eller till annan person och obetald. *U. sedel, revers*.

UTESLUTA, v. a. 5. (böjes som *Sluta*) 1) Förvisa någon ur ett sällskap, ur ett samfund o. s. v., hvaraf han varit medlem. *U. någon ifrån en orden*. — 2) (både om person och sak) Ej bevilja inträde, uteslänga, utehålla. *Fruentimmer äro u-tna från Frimurareorden. Lagen u-ter honom*. — 3) (om sak) Vara oförenlig med. *Råhet u-ter icke list. Dessa tvenne principer u. hvarandra*. — 4) Borttaga ur skrift, ur räkning, o. s. v. *Vid genomseendet u-slötos flera meningar. U. ett ord, en bokstaf*. — 5) Se *Utelemna*. — 6) (boktr.) Fylla en uppsatt rad.